

L'església cremada

Dij, 2/05/2019

[Cristianisme i Justícia](#)

Víctor Codina. Encara estem impactats i trasbalsats pel terrible [incendi de Notre Dame](#) a París, símbol d'art, de cultura, d'història i de la fe cristiana de França i d'Europa, un foc devorador que ha tingut un ressò mundial. Era colpidor veure caure la torre, mentre el poble parisenc contemplava horroritzat veure la catedral en flames, alguns plorant, altres agenollats resant i cantant.

És molt comprensible la reacció de condol i de solidaritat mundial i l'interès per la seva reconstrucció. Però més enllà de les qüestions tècniques d'arquitectura i de les crítiques dels sectors populars, en veure que grans fortunes han fet ràpidament grans donacions mentre han estat insensibles davant d'altres temes socials..., apareixen alguns interrogants de fons.

L'església de Notre Dame cremada simbolitza un tipus de societat i d'Església medieval francesa i d'una Europa amb profundes arrels cristianes que ja han desaparegut. Avui la situació ha canviat radicalment: França és ara un país de missió i l'Europa occidental viu un ràpid procés de [secularització](#), exculturació de la fe cristiana, pluralisme religiós, indiferència, agnosticisme i un ateisme postmodern. **Déu és a l'exili.**

Reconstruir Notre Dame no representa doncs un problema merament arquitectònic, sinó que ens obliga a demanar-nos si només volem reconstruir un monument del passat medieval de l'Església de cristiandat del segon mil·lenni, o si en aquesta ocasió cal que els cristians ens demanem sobre el sentit de la fe cristiana a l'Europa d'avui, una Europa d'alt benestar econòmic però que al mateix temps manté grans diferències socials; una Europa amb un passat colonial i un present que tanca ports i portes al immigrants i ven armes a països en guerra, armes que maten infants; una Europa responsable del canvi climàtic però que no actua amb fermesa per defensar la terra, etc.

Reconstruir Notre Dame en part és adient perquè tot sentiment cultural i religiós necessita símbols concrets i visibles de transcendència, però no podem oblidar que **l'Església no està formada per temples de pedra, sinó per les pedres vives de les comunitats cristianes seguidores de Jesús de Natzaret, que és l'únic i veritable temple de Déu.** La nova Notre Dame no s'hauria de reduir a convertir-se en un històric museu d'art i de cultura per als turistes de tot el món.

I la imatge de Notre Dame en flames m'ha fet pensar, i m'ha dut el record d'altres esglésies cremades en moments de persecució o de revolució política i social. Concretament he recordat les reflexions de Joan Maragall davant de l'església cremada durant la setmana tràgica de Barcelona, l'any 1909. Sense voler entrar en les causes i les implicacions sociopolítiques de la Setmana tràgica (Cf. *El Pregó*, suplement d'estiu 2009), voldria fer present algunes intuïcions de l'article de Maragall que encara avui semblen actuals.

Quan el poeta i creient va el diumenge a una església cremada i incendiada, segurament del barri de Gràcia, escriu: "Jo mai havia oït una Missa com aquella. La volta de l'església esgalabrada, les parets fumades i escrostonades, els altars destruïts, absents, sobretot aquell gran buit negre on fou l'altar major, la solera

invisible sota la pols de la runa, cap banc per a seure, i tothom dret o agenollat de cara una mesa de fusta amb un Sant Crist damunt, i un torrent de sol, entrant per l'esgalabrat de la volta, amb una munió de mosques dansant a la llum crua que aclaria tota l'església i feia semblar que oíem la Missa al mig del carrer...”.

A Maragall aquella missa després de la violència anticlerical de la Setmana tràgica li sembla nova, un racó de les catacumbes dels primers cristians. Pensa que la missa sempre hauria de ser així: porta oberta als pobres, als oprimits, als desesperats, als odiadors, per als quals va ser fundada l'Església, i no tancada, ni “enriquida per dintre, ni emparada pels rics i poderosos que venen a adormir el seu cor en la pau de les tenebres”. El foc ha purificat l'Església, ha restaurat el Crist a casa seva. **Entrant a aquesta església cremada es pot trobar el Crist que és veritat i vida.** No cal reedificar-la, ni posar-hi portes ben folrades de ferro, ni demanar la protecció de l'Estat...

Cal llegir tot l'article de Maragall, que va rebre la felicitació i el vist i plau del Dr. Torres i Bages, bisbe de Vic, que l'exhortà a no callar.

No es pot fer un paral·lelisme fàcil entre Notre Dame cremada i l'església cremada la Setmana tràgica de Barcelona, però és vàlida la intuïció de Maragall de no reconstruir l'Església anterior, sinó aprofitar l'ocasió no per restaurar l'Església però sí per reformar-la. L'Església europea ha de purificar-se i demanar perdó pels seus pecats: creuades, inquisició, colonialisme, patriarcalisme i clericalisme, divisió entre cristians, abusos sexuals, aliança amb els rics, etc., i convertir-se a l'Església de l'evangeli, a l'Església de Jesús de Natzaret, a l'Església poble de Deu i comunitat del Vaticà II, a l'Església de Francesc: una Església pobra i amb els pobres, en sortida, hospital de campanya, joiosa i pasqual, misericordiosa, que té cura de la terra i comunica a tothom l'alegria de l'evangeli.

Imatge extreta de: [Público](#)

The post [L'església cremada](#) appeared first on [Blog de CJ](#).